

SALGIN SÜRECİNDE İNSAN HAKLARI İHLALİ

Barış ÖZKAN¹

Çin'in Hubei bölgesinde 17 Kasım 2019 tarihinde ortaya çıkan ve üzerine yoğun araştırmaların başlatıldığı Kovid-19 virüsü, kısa zamanda tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Salgın, mal ve hizmetlere olan talebi azaltmış olup bu durum piyasada mevcut her ölçekteki şirkete yansımıştır. Küresel şirketler; salgın nedeniyle projelerini askıya almış, üretimleri sekteye uğramış hatta kapanmaya varan sonuçlarla karşılaşmışlardır. Uluslararası şirketlerin yanı sıra yerel tedarik zincirleri de salgından nasibini almıştır. Özellikle kırılgan yapıya sahip yerel esnaf Kovid-19'un yayılmasını önlemek maksatlı alınan tedbirlerle ekonomik açıdan zor bir sürece sürüklenmiştir. Devlet desteğinin belirli alanlara özgü olması, küçük ve orta ölçekteki işletmelerin ayakta kalmalarını güçleştirmiştir.

Salgının seyrinde önemli değişime yol açacak olan aşı çalışmalarının başlamasıyla toplumun bazı kesimlerinde aşı karşıtlığı fikri belirgin hale gelmiştir. Aşı karşıtları sosyal medyada yayılan çeşitli söylemleri içselleştirerek aşının, insan vücudunda tahribata sebep olacağı ve DNA'da değişiklik yaratacağı senaryolarını desteklemişlerdir. Aşı reddi özgürlüğü kapsamında gerçekleştirdikleri protestolarla, küresel boyutta kamuoyunda yankı uyandırmaya çalışmışlardır. Aşının kısa sürede bulunması ve bunun insan sağlığı üzerinden sağlayacağı kazanımlara ilişkin endişe ve kaygı duyan aşı karşıtları, belirli bir dönem gündemde kalmayı başarmışlardır. Salgınla mücadelede aşı karşıtı hareketlerin engellenmesine yönelik izlenen politikalar ise insan hakları bakımından bir ikilem doğmasına neden olmuştur. Bu minvalde aşı olmayan kimselerin seyahat ve eğitim başta olmak üzere birtakım hak ve özgürlüklerinin sınırlandırılmasının anayasal haklarla ne derece örtüştüğü sorusunu akıllara getirmiştir. Diğer yandan sağlığını korumak amacıyla aşı olmadığını iddia eden kişilerin, toplumsal bağışıklığın kazanılmasına ket vurduğu algısı oluşmuştur. Netice itibarıyla salgının ekonomiden sosyal hayata, toplumun tüm katmanlarına nüfuz ederek pek çok sorunu tetiklediği görülmektedir.

¹ Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Üçüncü Sınıf Öğrencisi